

ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

เรื่อง **กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน**

วิชาภาษาไทย ๒ ท ๒๑๑๐๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ชุดที่ ๓

เนื้อเรื่อง

โดย

นางจิตติญา กล่อมแจ็ก

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการ

โรงเรียนราชวินิตบางเขน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒

คำนำ

ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน รายวิชา
ภาษาไทย ๒ ท ๒๑๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จัดทำขึ้นเพื่อช่วยในการจัดการ
เรียนการสอนของครู สำหรับกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน
มัธยมศึกษาปีที่ ๑ โดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง จำนวน ๗ ชุด ดังนี้

ชุดที่ ๑ เรื่อง ประวัติผู้แต่ง

ชุดที่ ๒ เรื่อง ลักษณะคำประพันธ์

ชุดที่ ๓ เรื่อง เนื้อเรื่อง

ชุดที่ ๔ เรื่อง คำศัพท์ ถอดคำประพันธ์

ชุดที่ ๕ เรื่อง คุณค่าทางด้านวรรณศิลป์

ชุดที่ ๖ เรื่อง วิเคราะห์ วิวิจารณ์

ชุดที่ ๗ เรื่อง ข้อคิดที่ได้รับ

ชุดการเรียนรู้ชุดนี้เป็นชุดการเรียนรู้ชุดที่ ๓ เรื่อง เนื้อเรื่อง เรื่องกาพย์เห่
ชมเครื่องคาวหวาน ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเล่มนี้
จะเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนนำชุดการเรียนรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการ
พัฒนาการเรียนการสอนในสาระภาษาไทยต่อไป

จิตติญา กล่อมแจ็ก

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
คำแนะนำการใช้ชุดการเรียนด้วยตนเอง	๑
คำชี้แจงในการใช้ชุดการเรียนสำหรับครู	๒
คำชี้แจงในการใช้ชุดการเรียนสำหรับนักเรียน	๓
ผังลำดับขั้นตอนการใช้ชุดการเรียนด้วยตนเอง	๔
แบบทดสอบก่อนเรียน	๕
ใบความรู้เนื้อเรื่อง	๘
กิจกรรมเนื้อเรื่อง ๑	๑๗
เฉลยกิจกรรมเนื้อเรื่อง ๑	๒๐
กิจกรรมเนื้อเรื่อง ๒	๒๑
เฉลยกิจกรรมเนื้อเรื่อง ๒	๒๒
แบบทดสอบหลังเรียน	๒๓
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน	๒๖
กระดาษคำตอบ	๒๗
บรรณานุกรม	

คำแนะนำ

การใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องกาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทย ท๒๑๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ประกอบด้วยชุดการเรียนรู้ทั้งหมด จำนวน ๗ ชุด แต่ละชุดใช้เวลาในการเรียนการสอน ๑-๒ คาบ เพื่อให้บังเกิดประสิทธิภาพในการใช้ชุดการเรียนรู้ ครูควรศึกษาคำชี้แจงการใช้ชุดการเรียนรู้ให้เข้าใจก่อนล่วงหน้าทุกครั้ง ดังนี้

คำชี้แจงในการใช้ชุดการเรียนรู้สำหรับครู

การใช้ชุดการเรียนรู้สำหรับครูผู้สอน

๑. ศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ และเอกสารในชุดการเรียนรู้
๒. การแจกชุดการเรียนรู้ ควรตรวจสอบสิ่งของในชุดให้ครบ
๓. ในชุดการเรียนรู้แต่ละชุดประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้

ใบคำชี้แจงการใช้ชุดการเรียนรู้สำหรับนักเรียน

ใบความรู้

ใบกิจกรรม

ใบเฉลยกิจกรรม

แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน

ใบเฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน

๔. ครูแนะนำให้นักเรียนทำแบบทดสอบด้วยความซื่อสัตย์ไม่เปิดดูเฉลย

คำตอบพร้อมทั้งชี้แจงให้นักเรียนทำความคิดเห็นที่คิดว่าถูกต้องที่สุด

๕. ครูอธิบายการใช้ชุดการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ตามใบกิจกรรมของ

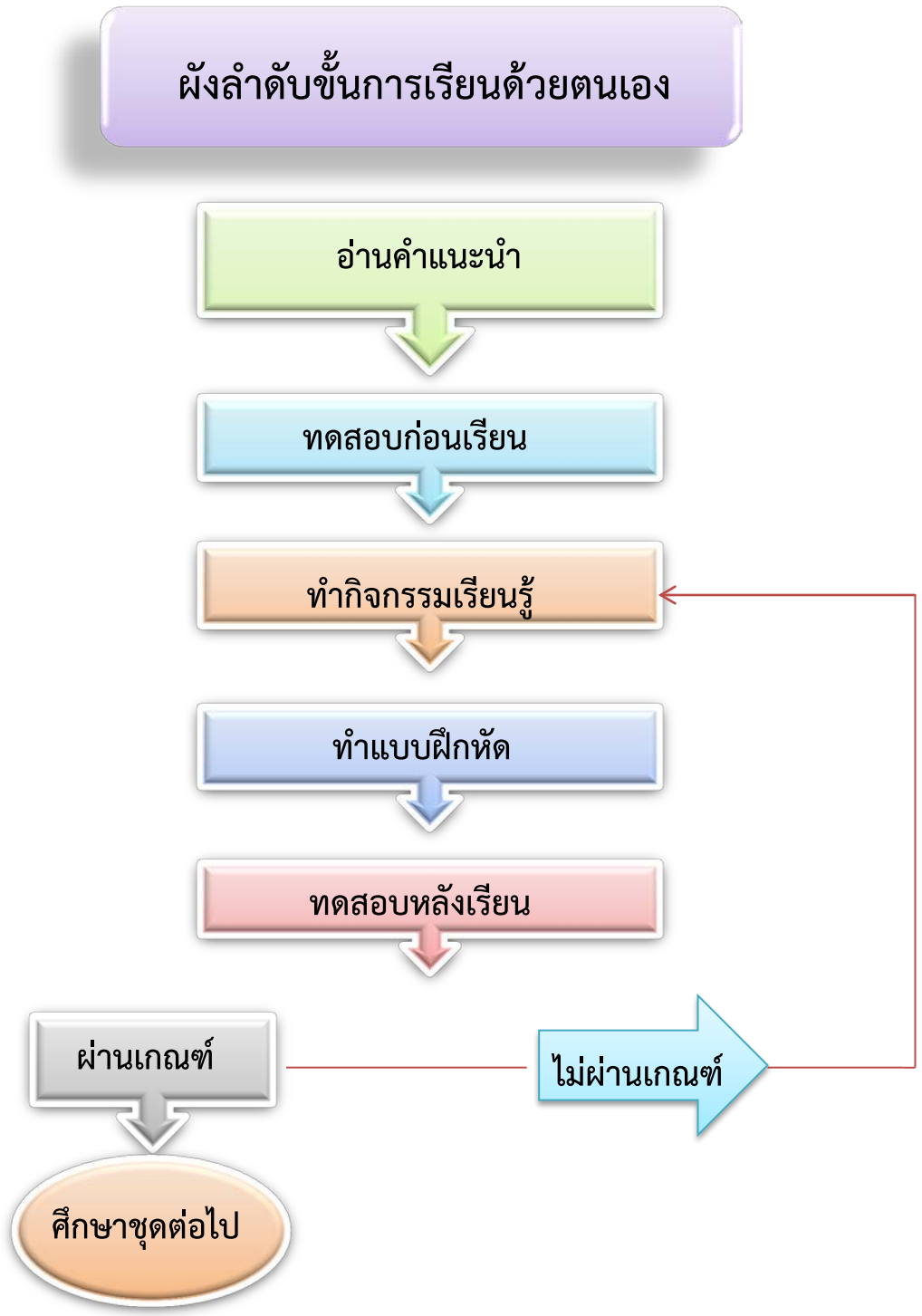
แต่ละชุดการเรียนรู้ให้นักเรียนเข้าใจ

๖. นักเรียนศึกษาตามใบกิจกรรมครบทุกขั้นตอน

ใบคำชี้แจงการใช้ชุดการเรียนรู้สำหรับนักเรียน

๑. รับชุดการเรียนรู้จากครู แล้วตรวจสอบว่ามีอุปกรณ์ครบหรือไม่
๒. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน พร้อมเฉลยจากใบเฉลย
๓. อ่านใบความรู้ ใบกิจกรรมให้เข้าใจ และปฏิบัติตามกิจกรรมตามคำชี้แจง
๔. ปฏิบัติกิจกรรมด้วยความตั้งใจ มีสมาธิ มีความซื่อสัตย์
๕. ทำแบบทดสอบหลังเรียน พร้อมเฉลยจากใบเฉลยแบบทดสอบ แล้วนำมาเปรียบเทียบก่อนเรียน - หลังเรียน เพื่อทราบความก้าวหน้าของตนเอง

แบบทดสอบก่อนเรียน
ชุดการเรียนรู้ชุดที่ ๓ เนื้อเรื่อง

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว (๑๐ คะแนน)

๑. คำประพันธ์ในข้อใดกล่าวถึงอาหารมากที่สุด

ก. เห็นห่อหุ้มทรวงเศร้า	รุ่มรุ่มเร้าคือไฟฟอน
เจ็บไกลใจอาวรณ์	ร้อนรุ่มรุ่มกุ่มกลางทรวง
ข. เหลือรู้หมูป่าต้ม	แกงคั่วส้มใส่ระกำ
รอยแจ่มแห่งความขำ	ข้าทรวงเศร้าเจ้าตราครดอม
ค. ความรักยกเปลี่ยนท่า	ทำน้ำยาอย่างแกงขม
กล่อมกล่อมเกลี้ยงกลม	ชมไม่วายคลับคล้ายเห็น
ง. ไตปลาเสแสร้งว่า	ดูจวาจากระบิดกระบวน
ไบโคกบอกโคกครวญ	ให้พี่เศร้าเจ้าดวงใจ

๒. คำประพันธ์ในข้อใดกล่าวถึงอาหาร ๒ ชนิด

ก. ไตปลาเสแสร้งว่า	ดูจวาจากระบิดกระบวน
ข. ตับเหล็กลวกห่อต้ม	เจื่อน้ำส้มโรยพริกไทย
ค. ก้อยกุ้งปรุงประทีน	วางถึงลิ้นดินแดโดย
ง. ข้าวหุงปรุงอย่างเทศ	รสพิเศษใส่ลูกเอ็น

๓. อาหารชนิดใดไม่เข้าพวกกับอาหารชนิดอื่น

ก. ไตปลา	ข. ปลาเนื้อ
ค. หมูแฮม	ง. ตับเหล็ก

แบบทดสอบก่อนเรียน
ชุดการเรียนรู้ชุดที่ ๓ เนื้อเรื่อง

๔. อาหารชนิดใดไม่เข้าพวกกับอาหารชนิดอื่น

ก. ยำใหญ่	ข. แสร้งว่า
ค. ก้อยกุ้ง	ง. หรุ่ม

๕. ซ้อใดเป็นอาหารว่าง

ก. ไตปลา	ข. ปลาเนื้อ
ค. หมูแนม	ง. ตับเหล็ก

๖. ซ้อใดจัดเป็นอาหารประเภทเครื่องจิ้ม

ก. ก้อยกุ้ง	ข. ยำใหญ่
ค. หรุ่ม	ง. ล่าเตียง

๗. “ก้อย” เป็นอาหารของคนภาคใด

ก. เหนือ	ข. ใต้
ค. กลาง	ง. ตะวันออกเฉียงเหนือ

๘. อาหารซ้อใดเป็นอาหารประเภทเดียวกับ “หรุ่ม”

ก. รังนก	ข. ล่าเตียง
ค. มัสมัน	ง. ยำใหญ่

แบบทดสอบก่อนเรียน
ชุดการเรียนรู้ชุดที่ ๓ เนื้อเรื่อง

๙. “ซ่าซ่า..... ฟุ้งปรากฏรสหื่นหอม”

จงเติมชื่ออาหารให้เหมาะสมลงในช่องว่างข้างบน

ก. ก้อยกุ้ง

ข. แสร้งว่า

ค. ปลาเนื้อสด

ง. หมูแนม

๑๐. “.....ลวกหล่อนต้ม เจือน้ำส้มโรยพริกไทย”

จงเติมชื่ออาหารให้เหมาะสมลงในช่องว่างข้างบน

ก. รังนก

ข. ตับเหล็ก

ค. ก้อยกุ้ง

ง. หมูป่า

ใบความรู้ เนื้อเรื่อง

เนื้อเรื่อง

กล่าวถึงอาหารคาวทั้ง ๑๕ ชนิด คือ

๑. แกงมัสมั่นไก่	๖. แกงเทโพ	๑๑. ล่าเตียง
๒. ยำใหญ่	๗. น้ำยา-แกงอ่อม	๑๒. ห่อหมก
๓. ตับเหล็กลวก	๘. ข้าวหุงเครื่องเทศ	๑๓. รังนก
๔. หมูแนม	๙. แกงคั่วส้มหมูป่าใส่ระกำ	๑๔. ไตปลา
๕. ก้อยกุ้ง	๑๐. ปลาเนื้อสด	๑๕. แสร้งว่า

ตัวอย่างภาพเห็นเครื่องควหาวน

มีน้ำมันแกงแก้วตา
ชายโตได้กลิ่นแกง

หอมยี่หระรสร้อนแรง
แรงอยากให้ใฝ่ค้นหา

ยำใหญ่

ยำใหญ่ใส่สารพัด
รสดีด้วยน้ำปลา

วางจานจัดหลายเหลือตรา
ญี่ปุ่นล้ำย้าวนใจ

ตับเหล็ก

ตับเหล็กลาวหล่อนต้ม

เจื่อน้ำส้มโรยพริกไทย

โอชาจะหาไหน

ไม่มีเทียบเปรียบมีอนาง

หมูแนม

หมูแนมแหลมเลิศรส พร้อมพริกสดใบทองหลาง

พิศห่อเห็นรางซาง ห่างห่อหวนป่วนใจไทย

ก้อยกุ้ง

ก้อยกุ้งปรุงประทีน วางถึงลิ้นต้นแต่โดย
รสทิพย์หยิบมาโปรย ฤจะเปรียบเทียบทันขวัญ

เทโพ

เทโพพื้นเนื้อท้อง เป็นมันย่องล่องลอยมัน
นำชดรสครามครัน ของสวรรคเสวยรมย์

น้ำยา

ความรักที่ยกเปลี่ยนท่า	ทำน้ำยาอย่างแกงขม
กล่อมมกล่อมเกลี้ยงกลม	ขมไม่วายคล้บคล้ายเห็น

ข้าวหุงปรุงด้วยเครื่องเทศ

ข้าวหุงปรุงอย่างเทศ	รสพิเศษใส่ลูกเอ็น
ใครหุงปรุงไม่เป็น	เช่นเชิงมิตรประดิษฐ์ทำ

แกงคั่วส้ม

เหล็กรูหมูป่าต้ม
รอยแจ้แห่งความขำ

แกงคั่วส้มใส่ระกำ
ข้าทรวงเศร้าเจ้าตราครุฑ

ปล่าเนื้อสด

ข้าข้าปล่าเนื้อสด
คิดความยามถนอม

ฟุ้งปรากฏรสที่หอม
สนิทเนื้อเจือเสาวคนธ์

ลำเตี้ยง

ลำเตี้ยงคืดเตี้ยงน่อง
ลคหั่นชั้นชอบกล

นอนเตี้ยงทองท่าเมืองบน
ยลอยากนิทรคืดแนบนอน

หุ่ม

เห็นหุ่มหุ่มทรวงเศร้า
เจ็บไกลใจอาวรณ์

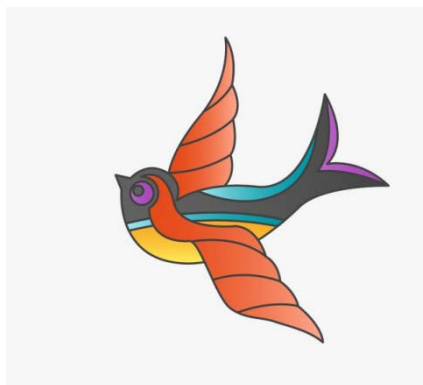
หุ่มหุ่มเร้าคือไฟฟอน
ร้อนหุ่มหุ่มกลุ่มกลางทรวง

รังนก

รังนกนี้รสชาติ
นกพรากจากรังรวง

โอซารสกว่าทั้งปวง
เหมือนเรียมร้างห่างห้องหวน

แกงไตปลา

ไตปลาเสแสร้งว่า
ใบโศกบอกโศกครวญ

ตุจวจากระบิตกระบวน
ให้พี่เคร่าเจ้าดวงใจ

แสร้งว่า

กิจกรรม เนื้อเรื่อง ๑

ให้นักเรียนดูภาพอาหารต่อไปนี้แล้วระบุชื่อให้ถูกต้อง

น้ำยาแกงخم - ปลาเนื้อสด - มัสมั่น - หรุ่ม - ล่าเตียง - แกงคั่วส้ม
ก้อยกุ้ง - ตับเหล็กหลวง - รังนก - ยาใหญ่ - แกงเทโพ - หมูแนม

๑

.....

๒

.....

๓

.....

๔

.....

၉၃

.....

၉၄

.....

၉၅

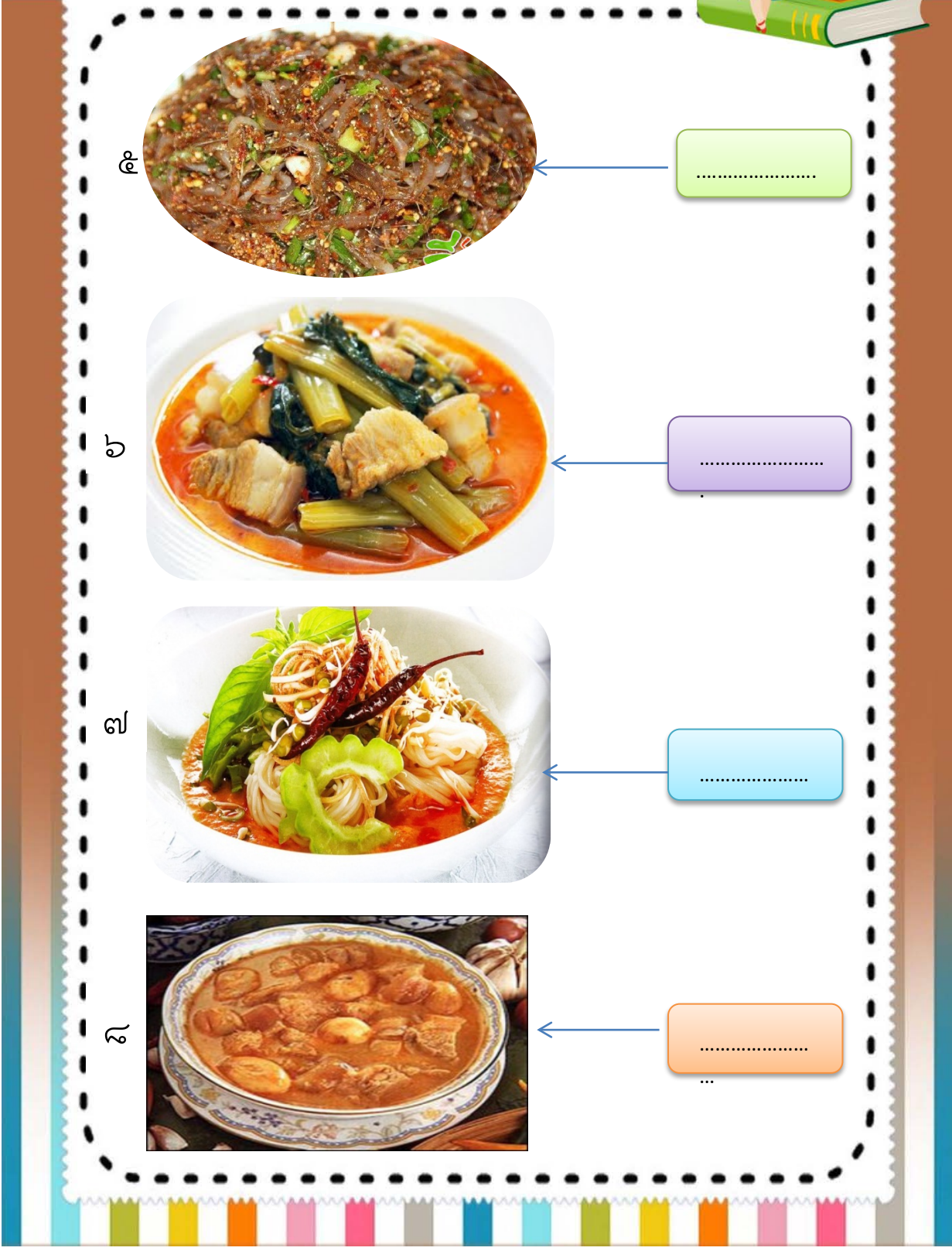

.....

၉၆

.....

୧୯

.....

୧୦

.....

୧୧

.....

୧୨

.....

เฉลยกิจกรรมเนื้อเรื่อง ๑

๑. มัสมัน
๒. ย่าใหญ่
๓. ตั๊กเหล็กลวก
๔. หมูแนม
๕. ก้อยกุ่ม
๖. แกงเทโพ
๗. น้ำยา-แกงอ่อม
๘. แกงคั่วส้ม
๙. ปลาเนื้อสด
๑๐. ล่าเตียง
๑๑. หุ้งุ่ม
๑๒. รังนก

กิจกรรมเนื้อเรื่อง ๒

จงนำอักษรทางด้านขวามือมาเติมในช่องว่างทางด้านซ้ายมือให้ถูกต้อง

๑.ปรุงประทีน	วางถึงลั่นดินแดโดย	ก. ยำใหญ่
๒.แหลมเลิศรส	พร้อมพริกสดใบทองหลาง	ข. ไตปลา
๓.เสแสร้งว่า	ดูจวจากระบิตกระบวน	ค. ปลาเนื้อสด
๔. ซ้ำซ้ำ.....	ฟุ้งปรากฏรสหื่นหอม	ง. หุ้ง
๕.แกงแก้วตา	หอมยี่ห่วยรสร้อนแรง	จ. หมูแนม
๖. เหลือรู้หมูป่าต้มใส่ระกำ	ฉ. มัสมั่น
๗.ลวกหล่อนต้ม	เจื่อน้ำส้มโรยพริกไทย	ช. ก้อยกุ้ง
๘. เห็น.....รุ่มทรงเสร์้า	รุ่มรุ่มเร้าคือไฟฟอน	ซ. ตับเหล็ก
๙.พื้นเนื้อห้อง	เป็นมันย่องล่องลอยมัน	ฅ. เทโพ
๑๐.ใส่สารพัด	วางจานจัดหลายเหลือตรา	ญ. แกงคว่ำส้ม

เฉลยกิจกรรมเนื้อเรื่อง ๒

๑. ช
๒. จ
๓. ข
๔. ค
๕. ฉ
๖. ฉ
๗. ซ
๘. ง
๙. ฉ
๑๐. ก

แบบทดสอบหลังเรียน ชุดการเรียนรู้ชุดที่ ๓ เนื้อเรื่อง

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว (๑๐ คะแนน)

๑. อาหารชนิดใดไม่เข้าพวกกับอาหารชนิดอื่น

ก. ไตปลา	ข. ปลาเนื้อ
ค. หมูแฮม	ง. ตับเหล็ก

๒. อาหารชนิดใดไม่เข้าพวกกับอาหารชนิดอื่น

ก. ยำใหญ่	ข. แสร้งว่า
ค. ก้อยกุ้ง	ง. ห่อม

๓. คำประพันธ์ในข้อใดกล่าวถึงอาหารมากที่สุด

ก. เห็นห่อมห่อมทรวงเสร์้า	ห่อมห่อมร้าคือไฟฟอน
เจ็บไกลใจอาวรณ	ร้อนห่อมห่อมกลุ้มกลางทรวง
ข. เหลือรู้หมูป่าต้ม	แกงคั่วส้มใส่ระกำ
รอยแจ้แห่งความขำ	ข้าทรวงเสร์้าเจ้าตราครดอม
ค. ความรักยกเปลี่ยนท่า	ทำน้ำยาอย่างแกงขม
กล่อมกล่อมเกลี้ยงกลม	ขมไม่วายคลับคล้ายเห็น
ง. ไตปลาเสแสร้งว่า	ดูจวาจากระบิดกระบวน
โบศกบอศกศรณ	ให้พีเศร้าเจ้าดวงใจ

แบบทดสอบหลังเรียน ชุดการเรียนรู้ที่ ๓ เนื้อเรื่อง

๔. คำประพันธ์ในข้อใดกล่าวถึงอาหาร ๒ ชนิด

ก. ไตปลาเสแสร้งว่า	ดูจวจาจากระบิดกระบวน
ข. ตับเหล็กลวกหอ่อนต้ม	เจื่อน้ำส้มโรยพริกไทย
ค. ก้อยกุ้งปรุงประทีน	วางถึงลิ้นดินแดโดย
ง. ข้าวหุงปรุงอย่างเทศ	รสพิเศษใส่ลูกเอ็น

๕. ข้อใดเป็นอาหารว่าง

ก. ไตปลา	ข. ปลาเนื้อ
ค. หมูแนม	ง. ตับเหล็ก

๖. ข้อใดจัดเป็นอาหารประเภทเครื่องจิ้ม

ก. ก้อยกุ้ง	ข. ยำใหญ่
ค. ห่อหมก	ง. ลำเต็ยง

๗. “ซ่าซ่า..... ฟุ้งปรากฏรสหื่นหอม”

จงเติมชื่ออาหารให้เหมาะสมลงในช่องว่างข้างบน

ก. ก้อยกุ้ง	ข. แสร้งว่า
ค. ปลาเนื้อสด	ง. หมูแนม

แบบทดสอบหลังเรียน ชุดการเรียนรู้ที่๓ เนื้อเรื่อง

๘. “.....ลวกหล่อนต้ม เจือน้ำส้มโรยพริกไทย”

จงเติมชื่ออาหารให้เหมาะสมลงในช่องว่างข้างบน

ก. รังนก	ข. ตับเหล็ก
ค. ก้อยกุ้ง	ง. หมูป่า

๙. อาหารข้อใดเป็นอาหารประเภทเดียวกับ “หริ่ม”

ก. รังนก	ข. ลำเตี้ยง
ค. มัสมัน	ง. ยำใหญ่

๑๐. “ก้อย” เป็นอาหารของคนภาคใด

ก. เหนือ	ข. ใต้
ค. กลาง	ง. ตะวันออกเฉียงเหนือ

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ก่อนเรียน

๑. ค

๒. ก

๓. ก

๔. ง

๕. ค

๖. ก

๗. ง

๘. ข

๙. ค

๑๐. ข

หลังเรียน

๑. ก

๒. ง

๓. ค

๔. ก

๕. ค

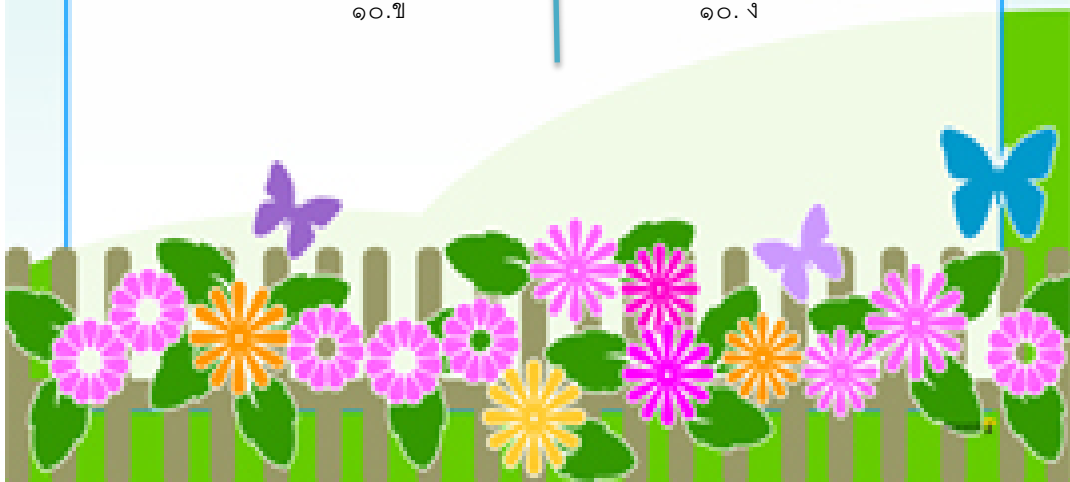
๖. ก

๗. ค

๘. ข

๙. ข

๑๐. ง

บรรณานุกรม

ฟองจันทร์ สุขยิ่ง และคณะ. ภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑.

กรุงเทพฯ :บริษัทอักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด, ๒๕๕๖.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒. กรุงเทพฯ :

นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์, ๒๕๔๖.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(๒๕๕๔). หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย

วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ พุทธศักราช ๒๕๕๑. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.

<http://elearning.cwkonline.net>.

<http://th.wikipedia.org>.

<http://www.images.google.co.th>.

www.pantip.com.